

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Denunciationis Form. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

dationem, in interdictum, incitata Bulla contentum incidisse declaramus, & Ecclesiastico interdicto subiectum denunciamus, & publicè denunciari volumus, & mandamus.

N. Vic. Gen. N.

N. Aduarius.

Denunciationis.

F O R M U L A X.

Auctoritate ordinaria denunciatur subiectum, & suppositum Ecclesiastico interdicto Capitulum Cathedralis (sive Collegiatæ) N. ex eo quia contra prohibitionem Decreti Sac. Concilii Trident. cap. 14. sess. 24. & Bullæ Pii V. prætextu illicitæ promissionis (seu solutionis) per N. provisum à Sede Apostolica non factæ, possessionem Canonicatus obtenti, tradere tenuit, & remoratur. Datum, &c.

N. Vic. Gen. N.

Loco ✱ Sigilli.

N. Aduarius.

S U M M A R I U M.

1 Episcopus ex officio procedit contra transgressores Bullæ Pii V. 104. 2 Possessio Canonicatus debet capi capitulariter. 3 Effectus attenditur, non modus. 4 Datur formula Citationis exequendæ contra Capitulum, vel universitatem, & n. 5. 6 Citatio faciendæ contra populum, qui certum non habet locum, ubi congregari soleat, fit per affixionem ad valvas Ecclesiæ, in qua solet convenire. 7 Requisitio pro convocando Capitulo, seu Concilio Universitatis, quomodo fit faciendæ ostenditur. 8 Verba in materia pœnali, intelligenda sunt cum effectu. 9 Consuetudo, seu statutum, quæ, seu quocavetur, quod provisum de Beneficio, vel Canonicatu, aliquid solvant pro pio usu, aut Ecclesiæ fabricæ, vel suppellectilibus Sacristiæ te-	net, & servanda sunt, & n. 10. 11. 12 Non valet Consuetudo, ut noviter recepti, solvant prandium. 13 Valida sunt statuta, quibus disponitur ut noviter recepti non participant, nisi per aliquod temporis spatium gratis inserviant. 14 Pro receptione, & admissione ad Religionem, nihil recipi debet. 15 Expensæ, quæ fiunt tempore professionis, debent taxari ab Episcopo. 16 Dos pro receptione Monialium licitè solvitur. 17 In Religione Virorum, an pro receptione, & admissione, aliquid licitè recipi possit, ostenditur, & n. 18. 19. & 20. Canones, qui simoniam vetant, per non usum abrogari non possunt dict. num. 20. 21 Capitulum non potest excommunicari, sed debet interdici. Contraveniens Bullæ Pii V. la 104. interdictum incurrit ibi. 22 Episcopus dict. Bullæ transgressor, & Por-

Pontificalibus est ipso jure suspensus, potest tamen missam privatam celebrare.

- 23 Si autem esset ab ingressu Ecclesie, interdicius, in Ecclesia nullum actum ordinis potest exercere.
- 24 Episcopus suspensus, si populum solemniter benediceret, feret irregularis.

ADNOTATIONES.

- 1 **A**TTENTA COMPARITIONE. Hoc dicitur in formula ad exprimendum casum minus dubitabilem: ceterum non solum ad partis instantiam, sed ex officio Ordinarius, tam in Visitatione, quam extra, actiones prohibita in Bulla, ne fiant curare, & providere debet, & contravenientes admonere, & si statuta, aut Consuetudinem contrariam abolere detre- tent, in censuras incurlos denunciare.
- 2 **A**Capitulo, & Canonicis. Impedimen- tum retardans possessionem facto Capitu- li, & Canonicorum, diceretur proba- tum, quoties Canonici moniti, nollent, aut refugerent actui possessionis capiende, interesse: nam cum de necessitate posses- sio Canonicatus sit capienda Capitulari- ter, etiamsi in literis adsit claustra, ut provisus possit propria auctoritate capere possessionem (quæ solum operatur, ut possit illam capere absque ministerio Ju- diciali, non autem excludit consensum Ca- pituli) ex traditis à Paris de resignat. be- nef. lib. 6. quæst. 5. num. 32. Card. de Luc. de benef. in summ. num. 274. ex eorum ab- sentia data opera causata, resultat idem effectus, ac si factio violento possessioni resisterent, qui effectus ad incurrendam censuram attenditur, & non modus, Bar- bos. axiom. 80. num. 5. Donat. prax. rer. re- gular. tom. 2. par. 1. tract. 1. q. 26. num. 6.
- 3 **V**isa monitione contra Capitulum exe- quenda.
- 4 **M**onitio, seu citatio exequenda ante denunciationem Interdicti contra Capitulum, poterit sic concipi -- Citetur, & moneatur Capitulum Cathedralis N. ad comparandum per suum legitimum Procu- ratorem prima die juridica, ad dicendum causam quare non debeat declarari, ipsum incurrisse, & subiectum esse, & existere in- Monacel. Formul. Pars III.

terdicto Ecclesiastico comminato, & conten- to in Bulla Pii V. quæ incipit. Durum ni- mis: ob illicitam petitionem relaxationis fructuum (seu solutionis talis summe) fac- tam N. proviso Apostolico, & retardationem possessionis Canonicatus per eum obtenti, con- tra prohibitionem expressam dict. Consti- tutionis, alias videndum die immediatè se- quenti, se interdictum denunciari, Cedulo- nes relaxari, & publicè affigi, eo amplius non monito &c.

Hæc citatio, seu monitio, exequi debet 5 dum Canonici sunt capitulariter congregati, & ad hunc effectum Ordinarius mandabit ei, qui habet jus convocandi Ca- pitulum, ut ipsum convocet, qui si noluerit illud congregare habebitur pro citato per affixionem citationis in loco ubi Capitu- lum solet congregari: vel si dum Canoni- ci sunt congregati, claudatur porta Nun- cio, ut ingredi nequeat, citatio affigi pote- rit in valvis ejusdem loci: vel poterit Ca- pitulum citari in persona Syndici, vel Æconomi, vel procuratoris, ut docet glos. communiter recepta in cap. si capitulo ver- factam de concess. præb. in 6. Ricc. collect. 3040. Rot. coram Cavaler. decis. 310. n. 2. Pac. Jord. elucubr. tom. 3. lib. 14. tit. 1. nu. 90. & 91. Sabell. in summ. div. tract. 5. Ci- tatio num. 27. ubi alios cumulat. Et hæc praxis servanda quoque erit, quoties ci- tanda sit Universitas, sive aliud Colle- gium, Pignatell. conf. 17. num. 2. & 3. tom. 7. Zual. ad Stat. Favent. tom. 1. lib. 3. rubr. 1. num. 23. & 24. Adden. ad Greg. decis. ult. lit. B. si verò citandus esset populus, qui non habet certum locum ubi congregari soleat, sufficiens erit citatio per pro- clama, aut per affixionem ad valvas Ec- clesie, in qua populus solet convenire ad audiendam missam, Rot. coram Cavaler. dec. 408. num. 1.

7 **R**equisitio autem facienda pro convo- catione Capituli, seu Concilii Universi- tatis ei, qui habet jus convocandi, si erit concipienda -- Citatur, & requiritur N. ad congregandum, & congregari facien- dum pro die Capitulum Cathedra- lis, ut moris est in loco solito (sive Conci- lium Universitatis) in quo citari possit juri- dicè pro justitia administranda, alias ha- bebatur pro citato per affixionem in loco, seu

seu valvis loci Capituli (seu Concilii istan-
te, &c.

- 8 Ob dictam illicitam solutionis petitionem, & possessionis Canonicatus retardationem. Licet in Bulla istæ duæ actiones scilicet petere, & exigere, disjunctivè ponantur ibi — dulctaria, vel alia quomodocunque petant, vel exigant: adhuc cessione, solutione, vel traditione non secuta, videtur, quod Capitulum hanc censuram non incurrat, etiamsi petierit: quia verba in materia pœnali intelligenda sunt cum effectu, ut hanc Bullam ponderando, tenet Bonacc. de simon. disp. 1. q. 7. §. 3. n. 3. & in terminis censurarum, Sperell. decis. 20. n. 15. & 16. & Simoniz conventionalis, Donat. prax. rer. regul. tom. 2. tract. 1. q. 26. per tot. Corrad. prax. disp. lib. 5. c. 9. n. 6. Paris. de confid. q. 1. n. 142.
- 9 Non autem omnis petitio, & solutio, quæ fit à Capitulis, & provisus est illicita: quoniam plures sunt casus, in quibus dispositio hujus Bullæ non intrat: non enim compræhendit Consuetudines, & statuta, quibus disponitur, quod ab obtinentibus Beneficia, & Canonicatus in Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis solvatur, & exigatur aliquid, quod non in ipsorum exigentium utilitatem, nec pro ingressu, & admissione accipiatur, sed in aliquos pios usus convertatur: hoc etenim nullam avaritiz, seu simoniz suspicionem habet, sed potius laudabile est, ut tradunt Paris. de confid. quæst. 38. n. 28. Monet. de distrib. part. 2. quæst. 18. n. 54. & 55. Ricc. in prax. par. 1. resol. 499. n. 6. Bonaccin. de simon. disput. 1. quæst. 7. §. 3. num. 5. Barb. supra Concil. d. cap. 14. sess. 24. num. 6. & de Canonic. cap. 15. num. 29. Card. de Luc. de Canonic. disc. 10. nu. 10. & disc. 29. n. 7.
- 10 Et hinc est, quod valet statutum, sive Constitutio facta per Capitulum auctoritate Episcopi, quod provisus de Canonicatibus, Beneficiis, vel Præbendis in Cathedrali, solvant certam quantitatem que integrè cedat pro fabrica Ecclesiæ, nihil tamen detur Notariis, Campanariis, & aliis Ministris, & officialibus. Leo thes. for. Eccles. part. 3. cap. 1. num. 4. Ricc. in prax. dist. resol. 499. num. 8. ver. pro cuius. Gallemart. collect. in Concil. Trid. d. c. 14.

sess. 24. num. 2. ver. valet Constitutio. Barbol. loco cit. num. 11.

Item valet Statutum, sive Consuetudo, quod noviter receptus, solvat tot pro Planetis, & aliis suppellectilibus sacris Sacristiæ, Graff. dec. aur. par. 1. lib. 2. c. 96. num. 49. Tondut. quæst. benef. tom. 1. cap. 47. n. 5. 6. & 7. quia hoc dicitur factum in favorem cultus Divini, Pignatell. consul. 158. n. 10. & 11. tom. 1. Et hanc consuetudinem tolerandam esse censuit Sac. Cong. Episc. Regul. in Ecclesia Matrice receptitia Terræ Padulis Caputaquen. Diœcesis die 27. Martii 1692. referente clar. mem. Card. meo Petruccio.

Non tamen tenet, neque servanda est consuetudo, qua introductum sit, quod Canonici, sive alii Presbyteri de Ecclesia, prandium habere debeant, ut monet Graff. dict. cap. 96. dict. num. 49. his verbis — Verum circa consuetudinem introductam à Clericis inter se ipsos, hæc constituenta est conclusio. Non valet consuetudo, qua Clerici aliquid à Clericis exigunt, spectans ad repletionem ventris, vel propriam utilitatem, de simon. cap. sicut. Hinc inquit text. in cap. Jacobus eod. tit. quod prætextu Consuetudinis non potest exigi prandium à Canonico de novo recepto: verum bene recipi posses consuetudo, ut peteretur planeta, vel Casula, vel aliquid spectans ad Divinum cultum, vel fabricam Ecclesiæ. Et idè Sac. Cong. Episc. in d. Caputaq; in responsione ad tertium dubium, talem consuetudinem abolendam esse respondit.

Item licita, & valida sunt statuta Ecclesiarum Cathedralium, Collegiatarum & Receptitiarum, quæ mandant, & disponunt; quod noviter recepti, provisus, & aggregiati, antequam de Massa communi participent, per aliquod temporis spatium gratis Ecclesiæ inservire debeant, vel quod fructus primi anni, sint hæredis Canonici defuncti; quia hujusmodi statuta, nec sub Decreto Concilii nec sub Bulla Pii V. compræhenduntur, Garz. de benef. par. 11. cap. 5. num. 138. Barbol. d. canonic. cap. 23. num. 7. & supra Concil. d. c. 14. num. 4. Gallemart. eod. loco n. 4. Pignatell. consul. 30. n. 10. to. 3. & pluries declaravit S. Cong. Conc. ut testantur Garz. & Pignatell. & recenter in Andrien. 5. Mali

Martii 1696. & 20. Decembr. & 8. Augusti
1699.

- 14 An autem, quæ hic dicuntur de Canonici, Beneficiatis, & Præbendatis Collegiarum Ecclesiarum Sæcularium, habeant locum in Monasteriis, Collegiis, & Ecclesiis Conventualibus Regularium, adeo ut hi exigentes aliquam summam in admissione, & receptione Novitiorum, dicantur illicitè recipere, & simoniam committere? Respondetur, quod de hoc sunt text. *in c. non satis, in c. veniens, & cap. quoniam de simon.* in quibus prohibetur expressè nè aliquid recipiatur, aut exigatur temporale, tam pro ingressu ad probationem, & susceptionem habitus, quam pro ipsa professione, quia cum sint actus, qui ordinantur ad salutem animæ & perfectionem charitatis, sunt invendibiles, & pecunia sine simonia recipi non potest: Quod verò attinet ad abusus illos, qui ex consuetudine sunt circa apparatus, & sumptus conviviorum, in susceptione habitus, & professione Regularium utriusque sexus, & alia dona, quæ cum exactione, seu pacto expresso, vel tacito, quasi extorquentur à Regularibus, tanquam corruptela sub pœna excommunicationis quo ad personas particulares, & suspensionis quo ad Capicula reprobatur talis Consuetudo *in Extravag. 1. de simon. nisi liberaliter, & spontè dentur.* Ideoque expensæ, quæ in professione sunt necessariae debent taxari ab Episcopo, ut talis corruptela removeatur Gavant. *in Manual. verb. Monial. professio n. 25. Don. prax. regul. tom. 4. tr. 12. qu. 21. n. 3. & iterum dicam infra.*
- 15 Verùm Consuetudo, quæ in Monialium dotibus jam obtinuit, damnari non potest, tum quia non exigitur temporale pro spirituali, tanquam pretium, sed solum requiritur tanquam conditio, ut dotem Moniales secum deferant pro earum necessaria sustentatione: nè Monasteria accessu novarum personarum graventur, tum quia talis Consuetudo Decretis, & Apostolicis Constitutionibus expressè approbata reperitur, ut jam dixi *to. 1. tit. 11. ad form. 7. n. 10. & 11.*
- 17 In Religionibus autem Virorum, licet probabilis sit nonnullorum DD. opinio, quod ubi adest Consuetudo, & Monaste-

rium sit inops non solum possit recipi id, quod pro victu, & vestitu necessarium est tempore probationis, & quod merè voluntariè, & spontè offertur à volentibus ingredi religionem, sed etiam de eo pacifici tempore professionis titulo necessariae sustentationis, & indigentiae Monasterii, quos refert, & sequitur Pirhing. *in jus can. lib. 5. tit. 3. n. 59. & 60.* nihilominus de hac opinione in praxi valdè est dubitandum: quia canones suprà allegati indifferenter prohibent aliquid exigi etiam 18 pretextu paupertatis, ut habetur *in d. c. quoniam de simon. & pactiones fieri ut in d. cap. non satis, & in citata Extravag. de simon. & D. Th. quem pro se allegat Pirhing. 2. 2. q. 100. ad 4.* admittit quidem, quod possit recipi aliquid pro victu personæ recipiendæ, si Monasterium sit tenue, sed negat quod sit licitum recipere, vel dare ex pacto pro receptione, & ingressu.

Nec dici potest, quod id, quod recipitur, non recipiatur pro pretio admissionis, sed pro indigentia: quia ut dicatur pactio illicita saltem præsumptiva, sufficit quod fiat occasione admissionis: ideoque recedere non debemus à juris dispositione, pro ut in his præcis terminis respondit *Sacr. Congr. Concilii in Laodien.* in qua cum PP. Carmelitani Leodii dubium proposuissent; & declarari institissent --- *An in receptione Novitiorum licitum sit, exigere ab eis, vel eorum Consanguineis aliquam summam ultra mensuram alimentorum, etiam titulo elemosynæ, & à spontè dantibus, Sacr. Congreg. die 9. Febr. 1697.* dubio in plena Congregatione proposito, respondit -- *servetur dispositio juris* — de qua resolutione nefas est dubitare, quia illam habeo subscriptam manu Em. olim D. Mei Cardin. Petrucci, tunc temporis unus ex Judicibus illius sapientissimi Tribunalis. Quæ pro- 20 pter quia in hac materia debemus tutiorem viam capere, ne detur occasio scandalii, Regulares ab hujusmodi pactionibus debent abstinere, & de his, quæ Concil. Trid. concedit contenti esse, non enim in jure subsistit, quod canonibus prædictis possit per contrariam consuetudinem derogari, quia jura labem simoniacam ventantia, cum sint juri Divino conformia, per non usum tolli non possunt, ut adverte-

- tit Paris. *de confident. q. 38. n. 33. Navar. conf. 1. n. 6. de simon.*
- 21 Et Ecclesiastico interdicto subiectum denunciamus. Ob causam expressam hic in formula, Capitulum declaratur suppositum interdicto, quia excommunicari non potest, licet personæ Capituli particulares excommunicationem Papæ reservatam inciderint, Paris. *de refig. lib. 5. q. 6. n. 210. Sayr. de censur. lib. 1. c. 8. n. 20. & 21. quod quidem interdictum æquiparatur suspensioni, cuius relaxatio excepto mortis articulo, Pontifici reservata est, ut in d. Bulla cavetur expressè, & advertunt Leo thes. for. Eccles. par. 3. c. 1. n. 5. Galle-mart. collect. in Cons. Trid. d. c. 14. sess. 24. de ref. n. 4. ideòque tamdiù à celebratione divinorum abstinere debet, donec restitutionem à Romano Pontifice meruerit obtinere, aliàs enim interdictum non servantur Canonici, & Capitulares, efficerentur irregulares à solo. Papa dispensandi, Paris. loco citato n. 211. & seqq.*
- 22 Episcopus verò si d. Constitutionis fuerit transgressor, à Pontificalibus est ipso iure suspensus: qua suspensione durante licet Pontificalia exercere non possit: tamen absque incurfu irregularitatis potest celebrare missam, saltem privatim: de solemnibus enim dubium est, Sayr. *de censur. lib. 4. c. 16. à n. 26. cum seqq.* ubi plenè quæstionem examinat Barb. *in c. 2. n. 15. & 16. de offic. & potest. jud. deleg. in 6. ibique Passerin. n. 15.* cum autem Episcopus ab ingressu Ecclesiæ interdictus est: non potest interdicto durante in Ecclesia celebrare, neque privatim, nec Sacramenta ministrare, nec aliquem in ea Sacri Ordinis actum exercere, nec audire divina officia, nec psallere, nec orare, nec sepeliri si interim moritur: sed solum extra Ecclesiam privatim poterit celebrare, Sayr. *de censur. lib. 5. cap. 9. num. 21. & 22. Passerin. loco cit. num. 13.* Si autem esset suspensus, & solemniter populum benediceret per hæc verba -- *fit nomen Domini benedictum* irregularitatem incurreret. Sayr. *de censur. lib. 4. c. 16. n. 16.*

De Irregularitate in particulari.

§. U N I C O.

De Irregularitate contenta in cap. de cætero 11. de homicid.

Quamquam dispositio hujus text. & aliorum antiquorum canonum, idest, *c. sicut Sacerdotes 2. quest. 7. c. nullus clericus il 2. c. his a quibus 23. qu. 8.* sit moderata, & hodiè possint Clerici in iudicio laicos malefactores pro injuriis sibi illatis accusare, & accusationem prosequi, cum preestimatione tamen, citrà pœnam sanguinis, juxtà permissionem indultam à Bonifacio VIII. in cap. *prælati de homic. in 6.* nihilominus, vel quia dictam protestationem accusando, & querelando omittunt, vel formam debitam ibi præscriptam non servant: sæpè irregularitatem incurrunt. Quare si opus sit illam denunciare v. g. in casu sequenti, Decretum modo hic expresso concipi poterit.